

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1034/2558

พันตำรวจโทจิระศักดิ์ ทวีผลประเสริฐโจทก์ นายกรกิจ วุฒิสมาชิก กับพวกจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.อ. มาตรา 157, พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. 2541 มาตรา 30, ป.อ. มาตรา 83, ป.อ. มาตรา 91, ป.อ. มาตรา 136, ป.อ. มาตรา 137, ป.อ. มาตรา 326, ป.อ. มาตรา 328, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.วิ.อ. มาตรา 39

ย่อ / หลักกฎหมาย

ความผิดตาม ป.อ. มาตรา 157 จะต้องเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอยู่ในหน้าที่ของเจ้าพนักงานนั้นเองโดยมิชอบด้วยเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือโดยทุจริต ถ้าไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้นั้นโดยตรงแล้ว ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตราดังกล่าว ขณะเกิดเหตุอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม พ.ร.บ.ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2541 มาตรา 30 จำเลยทั้งหม尽有อำนาจตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายตามมาตรา 13 ของพระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีได้กำหนดให้จำเลยทั้งหกในฐานะคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งโยกย้ายพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง การที่จำเลยทั้งหกมีการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีแล้ว มีมติว่า ให้ส่งตัวโจทก์คืบสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและให้แต่งตั้งหัวหน้างานสืบสวนสอบสวนคนใหม่แทนโจทก์ จำเลยทั้งหกกระทำไปโดยไม่มีอำนาจหน้าที่ ทั้งไม่ปรากฏว่าหลังจากจำเลยที่ 1 ทำหนังสือขอส่งตัวโจทก์คืบไปยังเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง เลขาธิการมีคำสั่งเกี่ยวกับหนังสือดังกล่าวอย่างไร การที่โจทก์ได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็เป็นเวลาตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม 2548 ก่อนที่จะมีมติดังกล่าว ส่วนที่โจทก์ได้รับคำสั่งให้ช่วยราชการต่อเนื่องกันมาจนถึงวันที่ 16 กรกฎาคม 2550 ตามคำสั่งของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยไม่ปรากฏว่าการมีคำสั่งดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการลงมติของจำเลยทั้งหกที่ให้ส่งตัวโจทก์คืบ การกระทำของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 จึงหาใช่เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ หรือเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ตาม ป.อ. มาตรา 157 แต่อย่างใด

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งหกตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91, 136, 137, 157, 326, 328 ศาลชั้นต้นได้สวนมูลฟ้องแล้ว เห็นว่า คดีมีมูลเฉพาะข้อหาร่วมกันเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ให้ประทับฟ้องในข้อหาดังกล่าว ส่วนข้อหาอื่นให้ยกฟ้อง จำเลยทั้งหกให้การปฏิเสธ ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยทั้งหกมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 จำคุกคนละ 1 ปี ปรับคนละ 5,000 บาท โทษจำคุกให้รอการลงโทษไว้คนละ 2 ปี หากไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 โจทก์และจำเลยทั้งหกอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษากลับ ให้ยกฟ้องและยกอุทธรณ์โจทก์ โจทก์ฎีกา ระหว่างพิจารณาของศาลฎีกา จำเลยที่ 1 ถึงแก่ความตาย สิทธินำคดีอาญามาฟ้องรับ

ไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 39 (1) จึงให้จำนายคดีเฉพาะจำเลยที่ 1 ออกจากสารบบความ ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงตามที่คู่ความมิได้ฎีกาโต้แย้งรับฟังเป็นยุติว่า ตามวันเวลาที่เกิดเหตุตามฟ้อง สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี มีจำเลยที่ 1 เป็นประธานกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี จำเลยที่ 2 ถึงที่ 5 เป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี จำเลยที่ 6 เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี โจทก์เป็นหัวหน้างานสืบสวนสอบสวนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2548 จำเลยทั้งหกเข้าร่วมประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ครั้งที่ 23/2548 เมื่อถึงระเบียบวาระที่ 4 ที่ประชุมได้พิจารณาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของ โจทก์ แล้วที่ประชุมมีมติให้ส่งตัวโจทก์คืนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตั้งแต่วันที่ 31 สิงหาคม 2548 ตามรายงานการประชุม ต่อมาจำเลยที่ 1 ได้ส่งรายงานการประชุมดังกล่าวพร้อม หนังสือขอส่งตัวโจทก์คืนถึงเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้พิจารณาบุคคลที่เหมาะสมและเห็นสมควรมาดำรงตำแหน่งแทนโจทก์ ตามหนังสือลงวันที่ 22 สิงหาคม 2548 แต่ไม่มีการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลใดมาดำรงตำแหน่งแทนโจทก์ วันที่ 13 กรกฎาคม 2549 จำเลยที่ 1 มีหนังสือถึงเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งขอให้พิจารณาแต่งตั้งร้อยตำรวจเอกสมบัติ ดำรงตำแหน่งหัวหน้างานสืบสวนสอบสวนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี แต่ไม่ปรากฏว่าสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งตามหนังสือฉบับดังกล่าวของ จำเลยที่ 1 สำหรับโจทก์รับราชการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี ตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2547 เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2548 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมี คำสั่งที่ 235/2548 ให้โจทก์ไปช่วยปฏิบัติงานด้านกิจการสืบสวนและสอบสวนและวินิจัยที่ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม 2548 ถึงวันที่ 15 กันยายน 2548 หลังจากครบกำหนดแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้โจทก์ปฏิบัติงานต่อไป ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน 2548 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2548 ตามคำสั่งที่ 279/2548 ลงวันที่ 20 กันยายน 2548 และตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2548 ถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2548 ตามคำสั่งที่ 292/2548 ลงวันที่ 30 กันยายน 2548 เมื่อครบกำหนดตามคำสั่งดังกล่าวแล้วสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้งมีคำสั่งที่ 317/2548 ลงวันที่ 31 ตุลาคม 2548 ให้โจทก์ช่วยปฏิบัติงานประจำ สำนักงานสืบสวนสอบสวนและวินิจัย 2 ด้านกิจการสืบสวนสอบสวนและวินิจัยเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 ต่อมาวันที่ 6 กรกฎาคม 2550 โจทก์ทำบันทึกถึงผู้อำนวยการ สำนักงานสืบสวนสอบสวนและวินิจัย 2 ขอให้ส่งตัวโจทก์กลับไปปฏิบัติงานที่สำนักงาน คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรี จากนั้นสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่ง ที่ 263/2550 ลงวันที่ 16 กรกฎาคม 2550 สั่งให้โจทก์กลับไปปฏิบัติหน้าที่ที่สังกัดเดิม มีปัญหาต้อง วินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า จำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 มีความผิดฐานเป็นเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่ โดยมีขอบหรือไม่ โดยโจทก์ฎีกาว่า จำเลยทั้งหกไม่มีอำนาจหน้าที่ในการโยกย้ายโจทก์ก็ตาม แต่ จำเลยทั้งหกมีอำนาจหน้าที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบและกฎหมาย และมีอำนาจหน้าที่ต้อง รายงานหรือเสนอข้อความจริงต่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏจาก การนำสืบของโจทก์ว่าจำเลยทั้งหกนำเรื่องที่ไม่เป็นความจริงกล่าวหาโจทก์ในที่ประชุม แล้วนำ ความไม่จริงดังกล่าวรายงานต่อเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อกลั่นแกล้งย้ายโจทก์ การกระทำของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 ดังกล่าวจึงเป็นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ เห็นว่า ความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 จะต้องเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ซึ่งอยู่ใน

หน้าที่ของเจ้าพนักงานนั้นเองโดยมิชอบด้วยเพื่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้หนึ่งผู้ใด หรือโดยทุจริต ถ้าไม่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานผู้นั้นโดยตรงแล้ว ย่อมไม่เป็นความผิดตามมาตรา ดังกล่าว ข้อเท็จจริงได้ความจากทางนำสืบของโจทก์และจำเลยทั้งหกตรงกันว่า ขณะเกิดเหตุ อำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดชลบุรี เป็นอำนาจหน้าที่ของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตาม พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.2541 มาตรา 30 จำเลยทั้งหกมีอำนาจตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายตามมาตรา 13 ของ พระราชบัญญัติดังกล่าว ซึ่งมีได้กำหนดให้จำเลยทั้งหกในฐานะคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการแต่งตั้งโยกย้ายพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง การที่จำเลยทั้งหกมีการประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดชลบุรีเมื่อ วันที่ 18 สิงหาคม 2548 แล้วมีมติว่า ให้ส่งตัวโจทก์คืนสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและให้ แต่งตั้งหัวหน้างานสืบสวนสอบสวนคนใหม่แทนโจทก์ จำเลยทั้งหกกระทำไปโดยไม่มีอำนาจหน้าที่ ทั้งไม่ปรากฏว่าหลังจากจำเลยที่ 1 ทำหนังสือขอส่งตัวโจทก์คืนไปยังเลขาธิการคณะกรรมการ การเลือกตั้ง เลขาธิการมีคำสั่งเกี่ยวกับหนังสือดังกล่าวอย่างไร การที่โจทก์ได้รับคำสั่งให้ไปช่วย ราชการที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็เป็นเวลาตั้งแต่วันที่ 16 สิงหาคม 2548 ก่อนที่จะ มีมติดังกล่าว ส่วนที่โจทก์ได้รับคำสั่งให้ช่วยราชการต่อเนื่องกันมาจนถึงวันที่ 16 กรกฎาคม 2550 ตามคำสั่งของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยไม่ปรากฏว่าการมีคำสั่งดังกล่าวสืบ เนื่องมาจากการลงมติของจำเลยทั้งหกที่ให้ส่งตัวโจทก์คืน การกระทำของจำเลยที่ 2 ถึงที่ 6 จึงหา ใช่เป็นการใช้อำนาจในตำแหน่งโดยมิชอบ หรือเป็นการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 157 แต่อย่างใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 2 พิพากษา ยกฟ้องโจทก์มานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน

องค์คณะ

เฉลิมศักดิ์ ภัทรสมันต์ · อติศักดิ์ ปัตรวลี · ทวีศักดิ์ ทองภักดี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/1034/2558>